

**मॅनेज हैदराबाद व वनामती यांच्या संयुक्त विद्यमाने वनामती येथे आयोजित
प्रशिक्षण कार्यक्रम**

**“ Refresher Training Programme: Opportunities on value addition in
Agriculture Produce under ACABC”**

प्रशिक्षण कालावधी : 8 ते 11 जानेवारी 2018

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन संस्था (मॅनेज) हैदराबाद, ही राष्ट्रीय स्तरावरील कृषि विषयक प्रशिक्षण संस्था असून त्यांच्यामार्फत दरवर्षी, त्यांच्या संस्थेव्यतिरिक्त इतर राज्यामधील प्रशिक्षण संस्था मध्ये “ Off Campus” प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येतात. त्याचाच एक भाग म्हणून “Refresher Training Programme: Opportunities on value addition in Agriculture Produce under ACABC” या विषयावर दि. 8 ते 11 जानेवारी 2018 या कालावधीत वनामती नागपुर येथे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले होते.

Agro Clinic and Agri Business Center (ACABC) हा कार्यक्रम कृषि आणि शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार व नाबार्ड यांच्या संयुक्त विद्यमाने 9 एप्रिल 2002 पासून संपूर्ण भारतभर सुरु झाला. कृषि पदवीधरकांकडे असलेले कौशल्य ओळखून त्यांना गुणवत्तापूर्ण खाजगी शेती करण्यास व संबंधित विस्तार सेवा देण्यास सक्षम करणे, तसेच उद्योजकता विकास व स्वयंरोजगार गटास चालना देणे, असा कार्यक्रमाचा प्रमुख उद्देश आहे.

कृषि किंवा तत्सम पदवीधर / पदविका धारक या एसीएबीसी प्रशिक्षणाकरिता पात्र असतात व या मध्ये वयाची कोणतीही अट नसते. एसीएबीसी प्रशिक्षण कार्यक्रम दोन महिने कालावधीचे (निवासी स्वरूपाचे) असून संपूर्णपणे मोफत असते.

सदर प्रशिक्षणानंतर प्रशिक्षणार्थ्यांना नियमांनुसार वैयक्तिक अथवा चमुनिहाय कर्ज पुरवठा करण्यात येते. या मध्ये प्रकल्प खर्चाची कमाल मर्यादा एक व्यक्तीगत प्रकल्पासाठी रु. 20 लाख व गट प्रकल्पासाठी रु.100 लाख अशी आहे. सदर प्रशिक्षण घेऊन 3 वर्ष पूर्ण झालेले प्रशिक्षणार्थी उजळणी प्रशिक्षणा करिता पात्र असतात.

यानुसारच 3 वर्ष पूर्ण झालेल्या प्रशिक्षणार्थ्यांकरिता, मॅनेज हैदराबाद व वनामती नागपूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने, वनामती नागपूर येथे दिनांक ८ ते ११ जानेवारी २०१८ या कालावधीत “Opportunities of Value Addition in Agriculture Produce” या विषयावर उजळणी प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. या प्रशिक्षण कार्यक्रमात महाराष्ट्र, उत्तरप्रदेश व बिहार या राज्यातील प्रशिक्षणार्थी उपस्थित झाले. प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या उद्घाटनाकरीता वनामती संस्थेच्या वरिष्ठ प्रशासन व लेखा अधिकारी श्रीमती सुवर्णा पांडे, सहा. प्राध्यापक डॉ. किशोर वाघमारे व वरिष्ठ व्याख्याते श्री. पी. एन. राऊत तसेच या प्रशिक्षणाचे प्रशिक्षण संचालक तथा प्रकल्प व्यवस्थापक (एसीएबीसी) डॉ. बी वेंकट राव मॅनेज हैदराबाद व श्रीमती सीमा मुंडले, प्रशिक्षण समन्वयक वनामती नागपूर हे प्रामुख्याने उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाची रूपरेखा तसेच या प्रशिक्षणाचे महत्व डॉ बी वेंकट राव यांनी समजवून सांगितले. या प्रशिक्षणामध्ये कडूनिंबाच्या झाडापासून बनविण्यात येणाऱ्या जैविक वस्तूंचे महत्व, रोपवाटिकाचे कृषिमध्ये काय महत्व आहे?, रेशीम व्यवस्थापन , पशुवैद्यकीय विज्ञान, दुग्धशाळा व्यवस्थापन, कुक्कुटपालन आणि मत्स्यपालन इत्यादिसारख्या विषयांवर व्याख्यातांचे मार्गदर्शन देण्यात आले.

त्याच बरोबर नागपुर जवळून ३० की. मी. अंतरावर सावली या ठिकाणी असलेले श्री रेड्डी यांच्या, आधुनिक पद्धतिने तयार केलेल्या "डेअरी फार्म" वर क्षेत्रीय भेट आयोजित केलेली होती. गाई म्हशींच्या शेणाचा उपयोग करून बनविलेले गोबर गॅस युनिट..... जैविक खत..... तसेच साठवून ठेवलेल्या गोबर गॅसचा वापर करून चालविण्यात येत असणारे पंप या सर्व बाबी प्रशिक्षणार्थ्यांना प्रत्यक्ष बघता आल्या. विशेषत्वाने म्हशींच्या त्यांच्या दैनंदिन जीवनात होत असणाऱ्या बदलावर/हालचालींवर लक्ष ठेवण्याकरिता त्यांच्या गळ्यात सेन्सर असलेले ताईत व त्याचे मोबाइलवरून होत असलेले सनियंत्रणदेखिल प्रत्यक्ष बघता आले. विशेषकरून गाई-म्हशीकरिता तयार केलेले स्विमिंग पूलचा उपयोग प्रत्यक्षरित्या होत असताना सर्व प्रशिक्षणार्थ्यांना बघता आले.

श्री रेड्डी यांनी नवीन नवीन प्रयोग करीत व आलेल्या अनुभवातून साकारलेल्या सर्वसमावेशक भव्य डेअरी फार्मचे सर्व प्रशिक्षणार्थींनी कौतुक केले, तसेच प्रशिक्षणार्थ्यांनी विचारलेल्या शंकांचे देखिल श्री रेड्डी यांनी समर्पक समाधान केले.

तसेच एसीएबीसी च्या प्रशिक्षणार्थी असलेल्या श्रीमती प्रणाली शेवाळे यांनी स्वतः बँक मधून कर्ज घेवून उभारलेल्या गोंडखैरी येथील पॉलिहाउसलाही भेट देण्यात आली.

तसेच शेवटच्या दिवशी वानामातीचे अप्पर संचालक श्री ज. रा. राठोड, उपसंचालक श्री पी. एम.शिवणकर व वरिष्ठ व्याख्याते श्री. पी. एन. राऊत तसेच मॅनेज हैदराबादचे डॉ बी वेंकट राव व वनामातीच्या प्रशिक्षण समन्वयक श्रीमती सीमा मुंडले यांच्या हस्ते प्रमाणपत्र वितरीत करून प्रशिक्षणाचा निरोप समारंभ केला .

श्री. रेड्डी मार्गदर्शन करतांना

दूध संकलन

गाई म्हशी करिता स्विमिंग पूल

म्हशी करिता शेड

बायोगॅस प्रकल्प

संद्रिय खते

क्षेत्रीय भेट : रेड्डी फार्म, सावली जिल्हा नागपूर